στ) θέματα σχετικά με το διδακτικό προσωπικό.

3. Η σύμβαση του Α.Ε.Ι. με τον φορέα ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που χρηματοδοτεί το Π.Μ.Σ. καθορίζει τη δυνατότητα ή μη συμμετοχής τρίτων φυσικών προσώπων, πλην του προσωπικού του εν λόγω φορέα και τις τυχόν προϋποθέσεις συμμετοχής του.

Άρθρο 90
Διδακτορικές σπουδές

1. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) δύνανται να διοργανώνουν προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου, τα οποία αποσκοπούν στην προαγωγή της πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και στην ουσιαστική συνεισφορά στην εξέλιξη της γνώσης τουλάχιστον σε έναν (1) επιστημονικό κλάδο και οδηγούν στην απόκτηση διδακτορικού διπλώματος μετά από την εκπόνηση και επιτυχή υποστήριξη διδακτορικής διατριβής. Τα προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου περιλαμβάνουν την υποχρεωτική εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε αντικείμενο που σχετίζεται με την επιστημονική περιοχή του Τμήματος και δύνανται να περιλαμβάνουν αυτοτελές πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικών σπουδών, το οποίο συνίσταται στην παρακολούθηση και επιτυχή περάτωση ολοκληρωμένου κύκλου μαθημάτων ή άλλων εκπαιδευτικών ή ερευνητικών δραστηριοτήτων, που αντιστοιχούν κατ’ ελάχιστον σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS).

2. Προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη διοργανώνονται από ένα Τμήμα Α.Ε.Ι. σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και με Ιδρύματα της αλλοδαπής. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α’ 177).

Άρθρο 91
Κανονισμός διδακτορικών σπουδών

1. Με απόφαση της Συγκλήτου του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος, καθορίζονται το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών και ο κανονισμός του προγράμματος σπουδών. Αν το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών περιλαμβάνει οργανωμένο πρόγραμμα μαθημάτων ή λοιπές εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, η απόφαση περιλαμβάνει τους τίτλους των μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας, τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεπίδραση των μαθημάτων και τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) που αποδίδονται ανά περίπτωση.

2. Η απόφαση της παρ. 1 περιλαμβάνει κατ’ ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις που απαιτείται να πληρούν οι υποψήφιοι για την υποβολή αίτησης για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,

β) τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη της πλήρωσης των προϋποθέσεων και των όρων για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα,

γ) τις γλώσσες στις οποίες δύναται να εκπονηθεί η διδακτορική διατριβή, πλην της ελληνικής, με υποχρεωτική την πρόβλεψη εκπόνησης στην αγγλική ή άλλη ξένη γλώσσα, σε περίπτωση συνεπίβλεψης με ιδρύματα της αλλοδαπής,

δ) τη διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων και τις προθεσμίες υποβολής τους, καθώς και τους όρους και τη διαδικασία απαλλαγής, εν όλω ή εν μέρει, από την υποχρέωση παρακολούθησης του προγράμματος μαθημάτων διδακτορικών σπουδών,

ε) τη διαδικασία ανάθεσης επίβλεψης διδακτορικής διατριβής και τον μέγιστο αριθμό διδακτορικών διατριβών που δύναται να επιβλέπει το ίδιο μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.),

στ) τους ειδικότερους λόγους και τις προϋποθέσεις αντικατάστασης επιβλέποντος ή άλλου μέλους της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής,

ζ) τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποψήφιων διδακτόρων του Τμήματος,

η) την προθεσμία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υποχρέωση προφορικής παρουσίασης της προόδου της διατριβής και υποβολής σχετικού υπομνήματος προόδου, τις προϋποθέσεις επιτυχούς εξέτασης για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, καθώς και επιπλέον προϋποθέσεις για την απονομή διδακτορικού διπλώματος,

θ) την υποχρέωση παρακολούθησης ή συμμετοχής σε μαθήματα, εργαστήρια ή σεμινάρια σχετικά με την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις των υποψήφιων διδακτόρων, όπως ενδιάμεσα παραδοτέα, και των επιβλεπόντων αυτών, όπως περιοδικές εκθέσεις προόδου,

ι) τη συμμετοχή υποψήφιων διδακτόρων στην εκπαιδευτική διαδικασία και την ανάθεση σε αυτούς επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος,

ια) τον μέγιστο χρόνο ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής,

ιβ) τους λόγους και τη διαδικασία διαγραφής από τα μητρώα των υποψήφιων διδακτόρων,

ιγ) τα θέματα σχετικά με τη δημόσια υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, την απονομή του διδακτορικού τίτλου, τη μορφή και το περιεχόμενο του διδακτορικού τίτλου,

ιδ) τη διαδικασία δημόσιας υποστήριξης της διδακτορικής διατριβής με τη χρήση εξ αποστάσεως μέσων,

ιε) τους όρους και τις προϋποθέσεις εκπόνησης βιομηχανικών διδακτορικών, τη συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς για την εκπόνηση της διδακτορικής έρευνας σε αυτούς, τους όρους και τη δυνατότητα εκπροσώπησης του φορέα στην τριμελή ή/και επταμελή επιστημονική επιτροπή,

ιστ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία του τρίτου κύκλου σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 92
Προϋποθέσεις εγγραφής - Διαδικασία επιλογής υποψήφιων διδακτόρων

1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών έχει όποιος είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος που έχει χορηγηθεί από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή απόφοιτος προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αλλοδαπής, η επιτυχής ολοκλήρωση του οποίου οδηγεί στη χορήγηση ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών σύμφωνα με το άρθρο 78. Η επιλογή των υποψήφιων διδακτόρων σε κάθε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών.

2. Κάθε ενδιαφερόμενος που πληροί τις προϋποθέσεις του κανονισμού διδακτορικών σπουδών δύναται να υποβάλει αίτηση προς τη Συνέλευση του Τμήματος για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Η αίτηση περιλαμβάνει κατ’ ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) προτεινόμενο τίτλο της διδακτορικής διατριβής,

β) σύντομο υπόμνημα με το αντικείμενο που θα πραγματεύεται η διδακτορική διατριβή,

γ) γλώσσα συγγραφής, η οποία δύναται να είναι διάφορη της ελληνικής,

δ) προτεινόμενο επιβλέποντα της διδακτορικής διατριβής, του οποίου το γνωστικό αντικείμενο ή το επιστημονικό έργο είναι συναφές με αυτό της προς εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Η αίτηση συνοδεύεται από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου, καθώς και τα έγγραφα/δικαιολογητικά που ορίζονται στον κανονισμό του προγράμματος σπουδών για την απόδειξη της πλήρωσης των προϋποθέσεων της παρ. 1 και των λοιπών προϋποθέσεων που απαιτούνται ανά περίπτωση.

Άρθρο 93
Χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής - Υποχρεώσεις και δικαιώματα υποψήφιων διδακτόρων

1. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος δεν δύναται να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Ως ανώτατη χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής ορίζονται τα έξι (6) ημερολογιακά έτη. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να παρατείνεται η ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, κατόπιν αιτήματος του υποψήφιου διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για σπουδαίο λόγο. Η ανώτατη χρονική διάρκεια της παράτασης και τα ειδικότερα θέματα σχετικά με το δικαίωμα παράτασης της χρονικής διάρκειας εκπόνησης διδακτορικής διατριβής καθορίζονται στον Κανονισμό διδακτορικών σπουδών του Τμήματος.

2. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) υποβάλλουν εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα προόδου της διατριβής τους σε ετήσια βάση προς τη τριμελή συμβουλευτική επιτροπή και παρουσιάζουν προφορικά την πρόοδο αυτής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό διδακτορικών σπουδών,

β) συνεργάζονται με τον επιβλέποντα και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής για την υποστήριξη της εκπόνησης της διατριβής τους,

γ) παρέχουν επικουρικό διδακτικό έργο σύμφωνα με τις ανάγκες των προγραμμάτων πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος, κατόπιν υπόδειξης του επιβλέποντος καθώς και

δ) κάθε άλλη υποχρέωση που ορίζεται από τον κανονισμό διδακτορικών σπουδών και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών Σπουδών.

3. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τα δικαιώματα των φοιτητών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και κάθε άλλο δικαίωμα που ορίζεται από τον κανονισμό διδακτορικών σπουδών. Οι υποψήφιοι διδάκτορες δύνανται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και να λαμβάνουν υποτροφίες στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων/προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της διδακτορικής τους έρευνας.

Άρθρο 94
Επίβλεψη - υποστήριξη διδακτορικής διατριβής

1. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ορίζεται η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, μεταξύ των οποίων ορίζεται και ο επιβλέπων. Στη συμβουλευτική επιτροπή δύνανται να συμμετέχουν ως μέλη:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κάθε βαθμίδας του Τμήματος του Α.Ε.Ι.,

β) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) Ομότιμοι Καθηγητές και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π.,

δ) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες,

ε) ερευνητές κάθε βαθμίδας που υπηρετούν σε ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258), συμπεριλαμβανομένων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και το επιστημονικό προσωπικό της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) του άρθρου 25 του ν. 4602/2019 (Α’ 45), εφόσον διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής,

στ) καθηγητές ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ερευνητές ερευνητικών οργανισμών της αλλοδαπής.

2. Τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής έχουν είτε ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, είτε ίδιο ή συναφές επιστημονικό έργο με την προς εκπόνηση διδακτορική διατριβή. Ο αριθμός των αφυπηρετησάντων Μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν ως μέλη στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει τον έναν (1). Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή είναι

αρμόδια για την υποστήριξη του υποψήφιου διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου της. Ο επιβλέπων και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής δεν δικαιούνται αμοιβής ή άλλης αποζημίωσης για την υποστήριξη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

Άρθρο 95
Αξιολόγηση - Απονομή του διδακτορικού διπλώματος

1. Μετά από την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την υποβολή του τελευταίου υπομνήματος σχετικά με την πρόοδο αυτής προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει αίτημα δημόσιας υποστήριξης αυτής σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό διδακτορικών σπουδών. Μετά από έγγραφη θετική εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής προς τη Συνέλευση του Τμήματος, η Συνέλευση ορίζει, με απόφασή της, επταμελή εξεταστική επιτροπή για την κρίση και την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής. Ως μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής ορίζονται υποχρεωτικά τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και τέσσερα (4) ακόμη μέλη, τα οποία ανήκουν στις κατηγορίες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 94. Κατ’ ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού που ανήκουν στο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) στο οποίο εκπονείται η διδακτορική διατριβή.

2. Αν δεν κατατεθεί η εισήγηση της παρ. 1 προς τη Συνέλευση του Τμήματος ή αν αυτή είναι αρνητική, η διαδικασία δύναται να συνεχιστεί κατόπιν αίτησης του υποψηφίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

3. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία υποβάλει ερωτήσεις προς τον υποψήφιο. Η συνεδρίαση για τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση μέσων τηλεδιάσκεψης, εφόσον δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Μετά από την ολοκλήρωση της υποστήριξης της διατριβής, η επταμελής εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, αξιολογεί τη διδακτορική διατριβή ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση τα κριτήρια αυτά, εγκρίνει ή απορρίπτει την απονομή του διδακτορικού διπλώματος. Για την απονομή του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η σύμφωνη γνώμη και η θετική αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη.

Άρθρο 96
Βιομηχανικά διδακτορικά

1. Υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών σύμφωνα με το άρθρο 92 δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία, που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

2. Η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία υποδεικνύει έναν (1) εκπρόσωπό της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής, που έχει ως καθήκοντα την καθοδήγηση του υποψήφιου διδάκτορα. Ο εκπρόσωπος της επιχείρησης ή βιομηχανίας δύναται να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και στην επταμελή εξεταστική επιτροπή, εκφράζοντας τις απόψεις του.

3. Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του υποψήφιου διδάκτορα, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών του εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., αν η έρευνα διεξάγεται εντός του Α.Ε.Ι., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

4. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ο υποψήφιος διδάκτορας δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και η καθοδήγηση από τον επιβλέποντα και εφαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και του εσωτερικού κανονισμού του προγράμματος σπουδών.

5. Οι υποψήφιοι διδάκτορες του παρόντος έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής προόδων, που προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό του Α.Ε.Ι. και τον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος.

6. Επιχειρήσεις ή βιομηχανίες που εδρεύουν ή έχουν παράρτημα στην ημεδαπή δύναται να χρηματοδοτούν, εν μέρει ή εν όλω, την εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού. Η οικονομική διαχείριση της χρηματοδότησης πραγματοποιείται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Ε.Ι. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου/προγράμματος καθορίζεται με το πρωτόκολλο συνεργασίας της παρ. 3.

7. Οι υποψήφιοι διδάκτορες που εκπονούν βιομηχανικά διδακτορικά, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, ασφαλίζονται για παροχές σε είδος και σε χρήμα στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), εκτός αν είναι παράλληλα ασφαλισμένοι, άμεσα ή έμμεσα, για υγειονομική περίθαλψη σε φορέα ασφάλισης ασθενείας. Η υποχρέωση καταβολής ασφαλι-

στικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη, οι οποίες υπολογίζονται επί του κατώτατου μισθού, βαρύνει τη συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία, εκτός εάν η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής χρηματοδοτείται μέσω της επιχείρησης ή της βιομηχανίας για την εκτέλεση έργου/προγράμματος μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), οπότε οι ασφαλιστικές εισφορές δύνανται να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του χρηματοδοτούμενου έργου/προγράμματος του Ε.Λ.Κ.Ε.

8. Η εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού σύμφωνα με το παρόν άρθρο δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και επιχειρήσεις ή βιομηχανίες, που εδρεύουν ή λειτουργούν παράρτημα στην ημεδαπή.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Άρθρο 97
Λοιπά θέματα για τις σπουδές τρίτου κύκλου

1. Αν κάποιο από τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος, εκλείψει ή αδυνατεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, μετά από αίτημα του ίδιου ή του υποψήφιου διδάκτορα, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ορίζεται αντικαταστάτης του έως την ολοκλήρωση της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

2. Αν ο επιβλέπων ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής μετακινηθεί σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή αφυπηρετήσει, δύναται να συνεχίσει να κατέχει την ιδιότητα του επιβλέποντος της διδακτορικής διατριβής, εφόσον συναινεί, και ο τίτλος απονέμεται από το Α.Ε.Ι., στο οποίο ανήκει το Τμήμα που ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι’
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Άρθρο 98
Προγράμματα σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης

1. Τμήματα ή Μονοτμηματικές Σχολές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) δύνανται να οργανώνουν, παράλληλα με τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου, ειδικό πρόγραμμα σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης (minor degree) στο επιστημονικό πεδίο του Τμήματος ή της Μονοτμηματικής Σχολής. Η διάρκεια του προγράμματος σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης ορίζεται κατ’ ελάχιστον σε ένα (1) ακαδημαϊκό έτος και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες αντιστοιχούν τουλάχιστον σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System- ECTS). Προγράμματα σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης προσφέρονται αποκλειστικά προς εγγεγραμμένους φοιτητές άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι., οι οποίοι φοιτούν σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου και έχουν συμπληρώσει το ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των πιστωτικών μονάδων του προγράμματος σπουδών στο οποίο φοιτούν.

2. Με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, εγκρίνεται το πρόγραμμα σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης της παρ. 1 και καθορίζονται τα στοιχεία των περ. α) έως δ) και η) της παρ. 3 του άρθρου 70, ο αριθμός των εισακτέων ανά ακαδημαϊκό έτος, τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων των υποψηφίων και ο τρόπος εισδοχής των φοιτητών. Μέρος των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του προγράμματος σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης δύναται να ταυτίζεται με εκπαιδευτικές δραστηριότητες των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου του Τμήματος.

3. Η επιτυχής ολοκλήρωση προγράμματος σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης οδηγεί στην απονομή διακριτού τίτλου του προγράμματος σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης από το Τμήμα όπου οργανώνεται. Προϋπόθεση για την απονομή του τίτλου είναι η ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου στο οποίο είχε εγγραφεί ο φοιτητής.

4. Ο ανώτατος χρόνος φοίτησης σε πρόγραμμα σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης ανέρχεται στη διάρκεια του προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου του Τμήματος εισαγωγής, προσαυξημένος κατά ένα (1) ακαδημαϊκό εξάμηνο και δεν προσμετράται στο ανώτατο όριο φοίτησης του άρθρου 75. Κατά τη διάρκεια φοίτησης στο πρόγραμμα του παρόντος, ο φοιτητής έχει όλα τα δικαιώματα του προπτυχιακού φοιτητή.

5. Με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης Τμήματος ή Σχολής, δύναται να ιδρύονται προγράμματα σπουδών σύντομης διάρκειας, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στη χορήγηση τίτλων σπουδών σύντομης διάρκειας. Τα προγράμματα σπουδών σύντομης διάρκειας δύναται να περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε τριάντα (30) έως εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) και αφορούν σε ένα επιστημονικό πεδίο ή συνδυασμό επιστημονικών πεδίων. Τα προγράμματα απευθύνονται προς όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές προγραμμάτων πρώτου κύκλου σπουδών του Α.Ε.Ι. ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, καθώς και προς φοιτητές ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Με την απόφαση της Συγκλήτου του πρώτου εδαφίου, καθορίζονται το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, τα μαθήματα και οι λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες του προγράμματος, οι μέθοδοι αξιολόγησης ανά μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα, ο ανώτατος αριθμός εισακτέων ανά πρόγραμμα, η δυνατότητα οργάνωσης του προγράμματος και με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του προγράμματος.

Άρθρο 99
Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας

1. Σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) δύναται με απόφαση της Συγκλήτου να ιδρύεται και να